

+

بازنمایی خودکشی در انیمه

خودکشی در ژانرهای سبک‌های مختلف انیمیشن به نمایش درآمده است. از داستان‌های دراماتیک گرفته تا تصاویر ظریف یا انتزاعی، خودکشی موضوعی است که ظرفیت‌های تحلیل و بررسی زیادی پیش روی منتقدان هنری قرار داده است. یکی از وجوه نمایش خودکشی در انیمه، استفاده از موتیف‌های بصری و نمادین، مانند تصاویر سقوط یا غرق شدن، یا به تصویر کشیدن شخصیت‌های منزوی و تنها در محیط‌های تاریک و متروک است. این موتیف‌ها اغلب برای انتقال حس آشفتگی عاطفی یا نامیدی و ایجاد حالت تنش استفاده می‌شوند تا نشانگر عوامل پیچیده عاطفی و روانی دخیل در خودکشی و همچنین نگرش‌ها و ادراکات فرهنگی مرتبط با آن باشند.

انزوا و تنهایی، ضربه روحی یا درگیری شخصی، از دیگر نشانه‌هایی است که در انیمه‌هایی با موضوع خودکشی پرتکرارند. این نشانه‌ها ممکن است از طریق توسعه شخصیت و داستان پس‌زمینه به طور عمیق کاوش شوند و دیدگاهی پیچیده و ظریف درباره دلایل و انگیزه‌های منتهی به خودکشی ارائه دهند. رویکرد دیگر در بازنمایی خودکشی در انیمه، عمیق شدن در مسائل پیچیده اخلاقی و فلسفی مربوط به زندگی، مرگ و عاملیت شخصی است؛ همان‌گونه که بعضی از فیلم‌ها و سریال‌های انیمه از مفهوم خودکشی به عنوان راهی برای کشف مسائل مربوط به هویت، اخلاق و ماهیت هستی استفاده می‌کنند. بازنمایی خودکشی در انیمه، بسته به مخاطبان هدف و گروه سنی آنان متفاوت است. در انیمه‌هایی که کودکان را هدف قرار می‌دهد، معمولاً از نمایش خودکشی اجتناب می‌شود. نمایش خودکشی در انیمه‌های نوجوانان، با هدف افزایش آگاهی درباره بهداشت روان و ترویج رفتارهای مددجویانه صورت می‌گیرد؛ اما در انیمه‌هایی که بزرگسالان را هدف قرار می‌دهد، خودکشی به شکل واقعی‌تر و واضح‌تری نشان داده شده و عوامل روانی و اجتماعی‌ای که فکر خودکشی یا فعل خودکشی را ایجاد می‌کند، به تصویر کشیده می‌شود. سازندگان انیمه‌ها، در خلال این نمایش‌ها، کارکردهای متعددی برای انیمه در نظر گرفته‌اند که مهم‌ترین آن حمایت اجتماعی است. این حمایت از طریق اشتراک‌گذاری تجربیات مخاطبان آن در فضای آنلاین یا با استفاده از فن‌آرت و فن‌فیکشن فراهم می‌شود. با این حال، نقش انیمه در پیشگیری از خودکشی، بدون بحث و مجادله نبوده است. یکی از استدلال‌های مخالف، این است که نمایش خودکشی در انیمه می‌تواند برای بینندگان آسیب‌پذیر، تحریک‌کننده یا مضر باشد. برخی از انیمه‌ها به این متهم شده‌اند که خودکشی را پرزرق و برق یا رمانتیک می‌کنند و یاد پرستی‌بانی کافی از بینندگانی که ممکن است در بحران باشند، ناتوان‌اند. «صدای خاموش»، «زن‌گازنگ» و «نارنجی» سه انیمه مطرحی هستند که بینش‌های مهمی درباره ماهیت پیچیده و چندوجهی خودکشی ارائه می‌دهند و پیام‌های ارزشمندی را در اهمیت شفقت، همدلی و ارتباط انسانی برای غلبه بردرد و کمک به افراد و یافتن امید و معنای زندگی به مخاطب انتقال می‌دهند.

+

«صدای خاموش» و بودیسم

در انیمه سینمایی صدای خاموش (۲۰۱۶)، خودکشی به مثابه تصمیمی شخصی به تصویر کشیده می‌شود. شخصیت اصلی، شویا، پس از آزار یک دختر ناشنوا به نام شوکو در مدرسه ابتدایی، با احساس گناه و نفرت از خود دست‌وپنجه نرم می‌کند. شویا در نوجوانی تصمیم می‌گیرد خودکشی کند

تا بتواند کارهای گذشته‌اش را جبران کرده و از رنج گناه خودرها شود. خودکشی در صدای خاموش، عملی خودخواهانه است که باعث آسیب دیدن اطرافیان می‌شود. شویا از طریق تعامل با شوکو و دیگر شخصیت‌ها یاد می‌گیرد که معنا و هدف زندگی خود را فراتر از اشتباهات گذشته و احساسات منفی‌اش بیابد. تلاش او برای تغییر خود و تن دادن به رنج بازگشت، پی‌رنگی از داستان بوداست. بودیسم، خودکشی را عملی منفی می‌داند که کارمای منفی ایجاد می‌کند و منجر به رنج در زندگی آینده می‌شود. همچنین آموزه‌های بودیسم، پیچیدگی رنج فردی و اهمیت شفقت و درک متقابل را در کمک به دیگران برای غلبه بردردشان، به رسمیت می‌شناسد. صدای خاموش، این مضامین را از طریق تصویر ظریف و پیچیده خود از خودکشی و سفرهای شفا و رستگاری شخصیت‌ها نشان می‌دهد.

+

«رن‌گازنگ» و شینتو

در انیمه سینمایی رن‌گازنگ (۲۰۱۰)، خودکشی به عنوان یک رویداد ویرانگر مطرح می‌شود که پیامدهای عمیقی برای فرد به دنبال دارد. این فیلم روحی را دنبال می‌کند که پس از خودکشی به او فرصتی دوباره برای زندگی داده می‌شود و او از طریق تعامل با خانواده و همکلاسی‌هایش می‌آموزد که ارزش زندگی و اهمیت ارتباط انسانی را درک کند. در شینتو نیز مانند بودیسم، خودکشی عموماً عملی ناپسند تلقی می‌شود که نه تنها برای فرد، بلکه برای خانواده و اجداد فرد هم شرم‌آور است. عملی که اغلب با انعطاف‌ناپذیری و کمبود پشتکار همراه است؛ درست همان ویژگی‌هایی که در شینتو ارزشمند است. شینتو همچنین بر اهمیت زندگی در هماهنگی با طبیعت و تشخیص به هم پیوستگی همه چیز تأکید می‌کند و این اعتقاد، همان چیزی است که با خودکشی در تضاد است. از این رو قهرمان رن‌گازنگ از طریق به تصویر کشیدن سفر روح برای کشف خود فرصتی می‌یابد تا از نو این روابط را هم کشف کند. به طور کلی رن‌گازنگ، خودکشی را به شیوه‌ای همدلانه ارائه می‌دهد تا اهمیت ارتباط انسانی و ارزش زندگی را برجسته کند. هرچند در این انیمه، خودکشی به عنوان رویدادی محنت‌بار به تصویر کشیده می‌شود، فیلم در نهایت پیامی از امید و رستگاری را ارائه می‌دهد که با آموزه‌های شینتو همسواست.

+

«نارنجی» و مسیحیت

اگرچه تصویر خودکشی در انیمه سریالی نارنجی (۲۰۱۶)، مستقیماً با مسیحیت مرتبط نیست، برخی مضامین آن مانند گناه، بخشش و رستگاری، در آموزه‌های مسیحی محل بحث قرار گرفته است. در داستان، کاکرو پس از خودکشی مادرش با احساس گناه دست‌وپنجه نرم می‌کند و این احساس گناه در نهایت باعث می‌شود که خودش هم به خودکشی فکر کند؛ اما محبت و حمایت دوستانش به او کمک می‌کند تا راهی برای رهایی از ناامیدی خود بیابد که می‌تواند پیامی از امید و رستگاری باشد. نامه‌هایی که شخصیت‌ها به گذشته خود ارسال می‌کنند به مثابه نوعی اعتراف و توبه‌اند و این واقعیت را نشان می‌دهند که شخصیت‌ها به دنبال اصلاح اشتباهات گذشته خود هستند؛ مثل جلوگیری از مرگ کاکرو. در مسیحیت نیز، توبه گام مهمی در جهت بخشش و آشتی با خدا تلقی می‌شود و از این جهت، این انیمه به آموزه‌های مسیحی شباهت دارد. همچنین در انیمه نارنجی، با تأکید بر صداقت، اعتراف به گناهان در نزد خدا و طلب بخشش از او، به عنوان راهی برای آرامش یافتن و رستگاری بازتاپ داده شده است. ▶

خودکشی در
انیمیشن صدای
خاموش، عملی
خودخواهانه
است که باعث
آسیب دیدن
اطرافیان می‌شود.
شویا از طریق تعامل
با شوکو و دیگر
شخصیت‌هایی
می‌گیرد که معنا
و هدف زندگی
خود را فراتر از
اشتباهات گذشته و
احساسات منفی‌اش
بیابد. تلاش او برای
تغییر خود و تن دادن
به رنج بازگشت،
پی‌رنگی از داستان
بوداست.